

Úprava tarifu Pražské integrované dopravy ve vnějších pásmech na území Středočeského kraje

Předkládací zpráva:

Zastupitelstvu Středočeského kraje předkládá Integrovaná doprava Středočeského kraje, příspěvková organizace (dále jen IDSK, p.o.) ke schválení záměr úpravy Tarifu Pražské integrované dopravy (dále jen PID) pro vnější tarifní pásma PID s ohledem na inflační a energetickou krizi s předpokládaným termínem realizace od 1. dubna 2023.

Předkladatel:

Mgr. Petr Borecký, radní pro oblast veřejné dopravy

Zpracovatel:

Mgr. Petr Matura, vedoucí Odboru veřejné mobility
JUDr. Zdeněk Šponar, ředitel IDSK
Ing. Andrej Hoffman, náměstek pro ekonomiku IDSK
JUDr. Eva Formáčková, náměstkyně pro vnitřní správu a statutární zástupce ředitele IDSK

Projednáno:

Ing. František Mráček, vedoucí oddělení veřejné dopravy
Bc. Lenka Urbanová, ekonom
Ing. Jaroslav Růžička, vedoucí odd. koncepce roz. a provozu dop. obslužno
Mgr. Vladimír Černý, vedoucí Odboru legislativně právního a krajského živnostenského úřadu
Projednáno na Výboru pro dopravu dne 23.11.2022,

Doporučení: ANO – NE

Související usnesení:

Návrh usnesení:

Zastupitelstvo kraje po projednání

I. bere na vědomí

Důvodovou zprávu k Tisku č. 0723(2022)

II. schvaluje

úpravu Tarifu PID ve Středočeském kraji - Změny u jízdních dokladů pro jednotlivou jízdu PID dle návrhu uvedeného v příloze č. 1 k Tisku č. 0723(2022)

III. schvaluje

úpravu Tarifu PID ve Středočeském kraji - Změny u časového jízdného pro vnější pásma PID dle návrhu uvedeného v příloze č. 1 k Tisku č. 0723(2022)

IV. ukládá

Integrované dopravě Středočeského kraje, příspěvkové organizaci, zajistit předložení návrhu uvedeného v příloze č. 1 k Tisku č. 0723(2022) ke schválení v Hlavním městě Praze

Termín: 31. 12. 2022

Odpovídá: JUDr. Zdeněk Šponar, ředitel IDSK

V. ukládá

Integrované dopravě Středočeského kraje, příspěvkové organizaci, realizovat úpravu Tarifu PID ve Středočeském kraji dle návrhu uvedeného v příloze č. 1 k Tisku č. 0723(2022)

Termín: 31. 3. 2023

Odpovídá: JUDr. Zdeněk Šponar, ředitel IDSK

Příloha:

1. Důvodová zpráva
2. Příloha_1_usnesení_Ceny_jizdneho_2023 SČK

Podstata předmětu jednání:

Zastupitelstvu Středočeského kraje předkládá IDSK, p.o. ke schválení záměr úpravy Tarifu Pražské integrované dopravy (dále jen PID) pro vnější tarifní pásma PID s ohledem na inflační a energetickou krizi s předpokládaným termínem realizace od 1. dubna 2023.

Návrh řešení, odůvodnění:

Z důvodu stabilizace ekonomické situace dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji je předkládán k projednání návrh úpravy Tarifu PID. Vzhledem ke konfliktu na Ukrajině a skokovému nárůstu cen energií a pohonných hmot budou dopravcům jen za letošní rok hrazeny mimořádné náklady ve výši až 380 mil. Kč. Meziroční inflace v září 2022 dosáhla dle ČSÚ 18 % (index spotřebitelských cen), a vedle nákladů na energie a paliva budou muset být v následujícím roce dopravcům hrazeny i ostatní náklady spojené s inflací, a to zejména mezd provozních pracovníků a nákladů spojených s údržbou vozového parku. Tento mimořádný stav nedokáže Středočeský kraj z vnitřních finančních zdrojů plně pokrýt a proto je navrhována úprava tarifu od 1. 4. 2023 s cílem zvýšení příjmů z jízdného o cca 200 - 250 mil. Kč ročně (v roce 2023 kráceno na cca 175 mil. Kč vzhledem k datu zavedení změny). Úpravy tarifu také pozitivně reagují na podněty od cestujících a partnerů systému a přináší sjednocení podmínek u jednotlivých jízdenek při použití na železnici, podporu jízd na delší vzdálenosti, zastropování ceny časových kuponů, zavedení 10měsíčního časového kuponu pro vnější pásma a tzv. firemního jízdného (které umožní nákup přenosných časových kuponů).

Tarif Pražské integrované dopravy (PID) je pásmový a časový. Platnost jízdního dokladu je omezena pásmovou a zároveň časovou platností. Z toho důvodu jsou součástí tarifu jízdní doklady použitelné zároveň na území Středočeského kraje i Hlavního města Prahy, což se týká především jízdenek pro jednotlivou jízdu. Bez dohody obou stran tedy není možné provádět úpravy jízdného pouze Hl. m. Prahou, nebo Středočeským krajem. Jednotnost a provázanost společného tarifního systému je však základním kamenem společného integrovaného dopravního systému. Z něj těží zejména obyvatelé Středočeského kraje při dojezdu do hlavního města, kteří při překročení hranice Prahy neplatí znovu tzv. nástupní sazbu a celkové jízdné je pro ně výhodnější.

Vzhledem k aktuální politické situaci v Hl. m. Praze, kdy není stále znám výsledek povolebního vyjednávání, a zároveň zástupci jednotlivých politických stran v médiích deklarují, že zvyšování jízdného na území Hl. m. Prahy není v plánu realizace, je předkládaná úprava Tarifu PID zaměřena pouze jízdné na území Středočeského kraje. Vzhledem k tomu, že se jedná o společný tarif Hl. m. Prahy a Středočeského kraje, podléhá schválení změn ve Středočeském

kraji i Hl. m. Prahou - zde však nejsou očekávány problémy ve schválení vzhledem k formálnímu charakteru a nulovým finančním dopadům pro cestování obyvatel jen po Hlavním městě Praze.

a) Změny u jízdních dokladů pro jednotlivou jízdu v PID

U jednotlivého jízdného dochází ke sloučení stávajícího jízdného za 14 Kč a 22 Kč (dvoupásmové jízdenky na 15 a 30 minut) na jednu jízdenku s jízdným za 20 Kč a časovou platností 15 minut. Toto nově umožní použití i ve vlacích PID, což znamená sjednocení podmínek a zpřehlednění tarifu z pohledu cestujících. U jízdného za 14 a 22 Kč došlo při poslední úpravě výše (k 1. 8. 2021) ke zdražení pouze o 17 %, resp. 22 % (z 12 Kč na 14 Kč; z 24 Kč na 30 Kč) a je zde tedy dostatečný manipulační prostor pro další úpravu jízdného, protože jízdné na vyšší počet pásem bylo zdraženo o 25 %.

U jízdních dokladů s jízdným za 30 Kč a výše nedochází s ohledem na důvody uvedené výše k úpravě nominální výše jízdného, ale pouze ke zkrácení časové platnosti jízdenky. Tímto krokem je významně podporována dojížděka na delší vzdálenosti, a to zejména pro občany ze vzdálených částí Středočeského kraje, kde by byl nárůst jízdného v absolutní výši nejmarkantnější. Zároveň však nebude nově umožněno v některých případech využít z časových důvodů jízdenku i pro návrat, což mělo negativní dopad do výnosnosti tarifu a nespravedlnosti výše jízdného.

Uvedené úpravy tedy nekonfliktně reagují na nastalou situaci a zavádí:

- 1) jednoduchý,
- 2) přehledný,
- 3) logický tarif

pro jednotlivé jízdné.

Úprava časové platnosti jízdních dokladů společných s Prahou (30 a 40 Kč) může znamenat částečnou likvidaci již předem vytištěných papírových jízdenek (cenin) a zároveň zajištění tisku jízdenek nových, případné kompenzace těchto nákladů (v řádu nižších jednotek milionů Kč) budou hrazeny Hlavnímu městu Praze, resp. Dopravnímu podniku Hlavního města Prahy, který je odpovědný za tisk a distribuci tohoto typu jízdenek.

b) Změny u časového jízdného pro vnější pásma

Vzhledem k dlouhodobé podpoře předplatitelů časových jízdních dokladů a cestujících dojíždějících ze vzdálených částí Středočeského kraje je nově zastropována cena časového kupónu na 7 vnějších pásmech, což znamená zavedení celokrajského časového jízdného v roční výši pod 20 000 Kč. Toto zastropování jízdného povede vzhledem k aktuálnímu minimálnímu využití sortimentu jízdních dokladů na 7 a více vnějších pásmech pouze k marginálnímu snížení výnosů tržeb u některých dopravců. Dalším motivačním prvkem pro vyšší užívání časových kupónů je kromě zastropování ceny na 7 pásmech také zvýšení cen pouze o 5 % u zbylého sortimentu časového jízdného.

Na základě dlouhodobé poptávky jsou nově zavedeny tzv. „10měsíční kupóny“, jejichž využití se předpokládá zejména u žáků a studentů do 26 let pro překlenutí letních prázdnin bez nutnosti nákupu tří „3měsíčních“ a jednoho měsíčního kupónu.

Nově se zavádí také tzv. firemní jízdné ve výši 135 % občanského časového jízdného, které umožní anonymní použití časových kuponů primárně pro firemní zákazníky, kteří využijí tyto jízdní doklady jako bonus pro své zaměstnance nebo pro služební cesty.

Zpracoval:
Ing. Andrej Hoffman
IDSK, p.o.

V Praze 14. 11. 2022